

ÜMFT infovonal:
06 40 638 638
nfu@nfu.gov.hu • www.nfu.hu

Tárgy: Tájékoztatás az uniós irányelveknek megfelelő, európai uniós támogatásból megvalósuló közbeszerzések során a tárgyalásos és hirdetmény nélküli tárgyalásos közbeszerzési eljárások alkalmazhatóságára vonatkozóan

Tisztelt Projektvezető!

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség és a Humán Erőforrás Programok Irányító Hatósága tájékoztatása alapján az alábbiakra szeretnénk felhívni a figyelmüket.

A közbeszerzési eljárások esetében kiemelt elvárás, hogy a Projektgazdák alap esetben a közbeszerzés nyílt eljárásos formáját alkalmazzák. Bár, a hazai közbeszerzési törvény szerint megfelelő feltételek esetén tárgyalásos eljárás is alkalmazható, a közelmúltban lefolytatott európai uniós ellenőrzések tapasztalata az, hogy a tárgyalásos eljárással élő kedvezményezettek ellenőrzésének időigénye és a kilátásba helyezett szabálytalansági eljárások száma jelentősen nő. A tárgyalásos eljárás tehát kiemelkedő kockázatot jelent mind a kedvezményezett, mind a tagország számára. A nyílt eljárással lefolytatott közbeszerzések időigénye nem hosszabb a tárgyalásos eljárásnál, ugyanakkor előnye a széleskörű verseny, az átláthatóság és az esélyegyenlőség elvének fokozott érvényesítése.

Míndezen alapján a kedvezményezettek számára ezúton szeretnénk megfogalmazni azt az elvárást, hogy általános gyakorlatként nyílt eljárást alkalmazzanak.

Továbbá, a fentiek alapján kérjük, hogy a közbeszerzési törvény által biztosított esetekben a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások alkalmazása, valamint a közbeszerzési szerződések módosítása során az alábbi, Európai Bizottság által megfogalmazott elvárásokra legyenek tekintettel.

A Kbt. 125. §-a (3) bekezdésének a) pontja szerinti, az ún. kiegészítő szolgáltatás megrendelésre/építési beruházásra vonatkozó előírásokat a 2004/18/EK irányelv 31. cikkében foglaltakkal összhangban vegyék figyelembe.

1. Az irányelv 31. cikkében és ennek alapján a Kbt. 125. §-a (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás jogintézménye csak különösen indokolt esetben alkalmazható. Az eljárás, a versenyt kizáró jellegénél fogva egy specifikus eljárás, amely csak különösen indokolt esetben, a jogszabály szerint rögzített kógens feltételek teljesülése esetén vehető igénybe. Az eljárásfajta alkalmazása jogszerűségének megítélésékor csak azok a feltételek vizsgálhatók, amelyek az irányelvben és ennek alapján a Kbt.-ben meghatározásra kerültek. Az irányelv 31. cikkében meghatározottak szerint ezen eljárásfajta a legelőször elbírált projektben vagy az eredeti szerződésben nem szereplő, de előre nem látható körülmények miatt az ott leírt építési beruházások, illetve szolgáltatások teljesítéséhez szükségessé vált kiegészítő építési munkák, vagy szolgáltatások esetében alkalmazható, azzal a feltétellel, hogy a szerződést az ilyen építési beruházást kivitelező, illetve szolgáltatást teljesítő gazdasági szereplőnek ítélik oda. További feltétele ezen eljárásfajta lefolytatásának, hogy az ilyen kiegészítő építési munkák, illetve szolgáltatások műszaki vagy gazdasági szempontból nem választhatók külön az eredeti szerződéstől anélkül, hogy az ne okozna

jelentős nehézségeket az ajánlatkérő szerv számára, vagy bár az ilyen építési munkák, illetve szolgáltatások az eredeti szerződés teljesítésétől különválaszthatók, azonban feltétlenül szükségesek a teljesítés befejezéséhez. Az ilyen jellegű kiegészítő építési munkák, illetve szolgáltatások teljesítése céljából odaitélt szerződések egybeszámított értéke azonban nem haladhatja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át.

Az Európai Bizottság álláspontja szerint a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés teljesítése során felmerülő előre nem látható körülmények tekintetében szinte minden esetben 125. §-a (3) bekezdésének a) pontja alapján lefolytatandó eljárás az alapvetően jogszerű megoldás.

2. Az Európai Bizottság elfogadta azonban azt, hogy a magyar szabályozás – az irányelvben foglaltakhoz képest – árnyaltabb, és a Kbt. meghatározza a közbeszerzési szerződés módosításának szabályait is (303. §), amely tekintetében mögöttes jogszabály a Polgári Törvénykönyv. Egyetértett azzal, **hogy szigorúan vizsgált és korlátozott esetekben** – bár az irányelv nem szabályozza a közbeszerzési szerződés módosítását, a Kbt. 125. §-a (3) bekezdése a) pontjának bonyolult szabályozása és az időigényes lebonyolítás miatt – lehetséges a közbeszerzési szerződésnek a Kbt. 303. §-ában foglaltak szerinti módosítása. **A Bizottság azonban csak „kis módosítások” esetén, alapvetően a nem nagy értékű és alapvető műszaki tartalmat nem érintő esetekben fogadja el a Kbt. 303. §-ában foglaltak alkalmazásának lehetőségét, „egyfajta egyszerűsített és gyorsított hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásnak” – mindaddig, amíg ajánlatkérő maradéktalanul betartja az irányelv rendelkezéseit.**
3. Az Európai Bizottság továbbá jelezte, hogy a Kbt. 125. §-a (2) bekezdésének c) pontja tekintetében (rendkívüli sürgősség) véleménye szerint a támogatás lekötési vagy végső kifizetési határidejének kötött és ezért korlátozott volta nem alapozza meg a rendkívüli sürgősséget. Az irányelv nem ennek vonatkozásában rögzíti ezt a szabályt, **ezért az ún. „maradványösszegek vagy megtakarítások” felhasználása esetén véleménye szerint a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás jogszerűen nem alkalmazható, helyette a törvény szerinti lehetőségek szerinti rövidített határidejű nyílt vagy gyorsított meghívásos eljárás alkalmazandó. A rendkívüli sürgősséget csak az ajánlatkérőtől független, objektív körülmény (pl. vis major) alapozhatja meg.**

Kérjük, a fentiek szíves tudomásul vételét, valamint a közbeszerzési eljárások fenti rendelkezéseknek maradéktalanul megfelelő lebonyolítását!

Budapest, 2009.10.14.

Tisztelettel:

Nagy Balázs
uniós programigazgató